

Turistička organizacija Opštine Žabljak
Broj 01/21 - 105
Žabljak, 14. 12. 2021 god.

Lokalna turistička organizacija

Žabljak

PREDLOG PROGRAMA RADA

ZA 2022.GODINU

ŽABLJAK,

Decembar, 2021. Godina

www.tozabljak.com

UVOD

U cilju usaglašenosti razvoja turizma i marketinga, a shodno članu 19. Zakona o Turističkim organizacijama, Turistička organizacija Žabljak za svaku poslovnu godinu utvrđuje Program rada i Finansijski plan, pri čemu poštuje smjernice Nacionalne turističke organizacije, koje su u skladu sa članom 30 zakona o Turističkim organizacijama.

Kao sastavni dio programa rada je finansijski plan, koji prikazuje prihode i rashode, planirane na realnim projektovanim sopstvenim sredstvima i drugim prihodima i rashodima.

Izrada Programa rada bazirana je na analizi ostvarenih rezultata u 2021. god., stanja na emitivnim tržištima, raspoloživih smještajnih kapaciteta, stanja turističkog proizvoda, raspoloživih sredstava u Budžetu i aktuelne epidemiološke situacije na globalnom nivou koja ima direktni uticaj na društva i ekonomije. Zbog same prirode sektora, u čijoj je osnovi putovanje i lični kontakt, turizam je najviše pogodjen ovom krizom. Mjere preduzete radi kontrole širenja pandemije, te brojna ograničenja i zabrane putovanja dovele su do zaustavljanja turističke djelatnosti. Brojni pokazatelji potvrđuju koliko je pandemija virusa koji izaziva kovid-19 imala uticaja na sektor putovanja/turizma. Zbog ove činjenice, teško je i napraviti realne projekcije daljih aktivnosti Turističke organizacije, koje su vrlo podložne izvjesnim odstupanjima u skladu sa uticajem pandemije.

Za realizaciju planskih aktivnosti, obezbijediće se sredstva iz sopstvenih prihoda, koji se ostvaruju iz sledećih izvora: boravišne takse, turističke takse, izletničke takse, članskog doprinosa, budžetskih sredstava Opštine i drugih izvora u skladu sa zakonom (prodaja suvenira, izdavačka djelatnost, podsticajne mjere Nacionalne turističke organizacije Crne Gore i Ministarstva ekonomskog razvoja Crne Gore, kao i sredstvima obezbijeđenim putem javnih poziva).

SMJERNICE ZA IZRADU PROGRAMA RADA

Aktivnosti koje će sprovoditi Turistička organizacija Opštine Žabljak jasno su koncipirane u okvirima nadležnosti i obaveza koje propisuje Zakon o turističkim organizacijama i uskladene sa članom 22 ovog Zakona.

Plan aktivnosti u saradnji sa NTOCG sadrži aktivnosti u pravcu ostvarivanja sledećih ciljeva:

- **Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom**
- **Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta**
- **Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti**
- **Suzbijanje sive ekonomije**

Program rada takođe je u skladu sa strateškim dokumentima iz oblasti turizma i prati specifičnosti i ciljeve razvoja turizma destinacije.

Program se prevashodno bazira na analizi ostvarenih rezultata u prethodnom periodu, statističke i finansijske pokazatelje, kao i na osnovu rezultata istraživanja i praćenja trendova na turističkom tržištu, kako bi se kvalitetno upravljalo procesom i realno postavili ciljevi i rezultati koji se žele ostvariti

STATISTIČKI I FINANSIJSKI PODACI

Statistički i finansijski podaci o rezultatima koji su ostvareni u 2021. godini pokazuju sličan trend koji je zabilježen i na globalnom turističkom tržištu.

Na osnovu podataka MONSTAT-a (zvanični podaci o kolektivnom smještaju) i podataka Turističke organizacije o individualnom smještaju (iz RB90 sistema), u Žabljaku je tokom 2021. godine ostvareno ukupno 35.809 dolazaka turista i 109.607 noćenja, što predstavlja porast od 48,20% u odnosu na prethodnu godinu.

Broj dolazaka turista i ostvarenih noćenja tokom 2021. godine u kolektivnom smještaju (hoteli i slični smještajni kapaciteti), privatnom smještaju i ukupno prikazani su u Tabeli 3.

Dolasci turista i ostvarena noćenja u opštini za period 1.1.2021.-15.11.2021.				
Vrsta smještaja	Dolasci turista	Ostvarena noćenja	Index dolasci	Index ostvarena noćenja
Ukupno	35.809	109.607		
<i>Kolektivni smještaj (hoteli slični smještajni kapaciteti)</i>	16.471	42.494	38	256
<i>Privatni smještaj</i>	19.338	67.113	29	347
Ukupno	35.809	109.607	33	306

Tab.1. Dolasci i ostvarena noćenja od 1.1.2021. do 15.11.2021.

Sagleda li se turistički promet po mjesecima od 1.1.2021. do 15.11.2021 , evidentan je porast u dolascima u odnosu na 2020. god.

Ukupan broj dolazaka turista i ostvarenih noćenja u opštini				
Period	Dolasci	Ostvarena noćenja	Index dolasci	Index noćenja
1. januar	1138	3712	30	326
2. februar	943	3285	29	348
3. mart	243	1349	18	555
4. April	347	1088	32	313
5. maj	1192	2870	41	240
6.jun	2484	6291	40	253
7. jul	8593	24803	35	288
8. avgust	11686	35320	33	302
9. septembar	5883	15294	38	260
10. oktobar	2387	4798	50	201
11. novembar	965	2180	44	226
Ukupno	35.809	109.607	33	306

Tab.2. ostvareni dolasci i noćenja po mjesecima

Najveći udio u ukupnim dolascima stranih turista tokom 2021. godine imali su turisti Srbije (16,98%), Crne Gore (12,63%), Ukrajine (11,28%), Francuske (7,95%), Njemačke (7,85%), Ruske Federacije (7,65%).

Na osnovu relevantnih podataka Nacionalnog parka "Durmitor" ovaj Park je u 2021. godini posjetilo 175.835 posjetilaca, što je u odnosu na 2020. godinu više za 531%.

Detaljan prikaz dolazaka, ostvarenih noćenja, prosječne dužine boravka u Crnoj Gori i strukture učešća dolazaka i ostvarenih noćenja u ukupnom broju stranih turista tokom 2021. godine, kao i poređenje broja dolazaka i ostvarenih noćenja u odnosu na isti period prethodne godine, po zemljama pripadnosti, dat je u Tabeli 3.

Zemlja pripadnosti	Dolasci turista	Ostvarena noćenja	Prosječna dužina boravka/dani/	Struktura turista po nacionalnosti		Index-i	
				Turisti	Noćenja	Turisti	noćenja
Albanija	59	1035	17	0,35	1,70	0,41	1,75
Austrija	171	389	2	1,20	0,65	1,19	0,65
Belgija	300	782	2,5	1,78	1,32	2,09	1,33
Bjelorusija	45	107	2	0,27	0,18	0,31	0,74
BiH	365	1644	4,5	2,10	2,78	2,54	11,46
Češka	375	916	2,5	2,23	1,55	2,61	1,55
Estonija	41	90	2	0,24	0,15	0,28	0,15
Francuska	1337	3200	2,4	7,94	5,4	9,32	5,44
Holandija	370	1093	3	2,20	1,85	2,58	1,85
Hrvatska	385	2498	6,5	2,29	4,2	2,68	4,24
Italija	120	328	2,7	0,71	0,55	0,83	0,55
Kosovo	41	279	6,8	0,24	0,47	0,28	1,94
Litvanija	62	142	2,3	0,37	0,24	0,43	0,24
Madjarska	348	699	2	2,29	1,18	2,42	1,18
Makedonija	43	345	8	0,26	0,58	0,29	0,58
Njemačka	1321	3456	2,6	7,84	5,85	9,21	5,87
Poljska	904	2180	2,4	5,37	3,69	6,30	3,70
Rumunija	200	408	2	1,19	0,69	1,39	0,69
Rusija	1287	5306	4,1	7,64	8,99	8,97	9,02
Slovačka	46	82	2	0,27	0,13	0,32	0,13
Slovenija	225	705	3	1,34	1,19	1,56	1,19
Srbija	2856	23560	8	16,96	39,9	19,91	40,08
Španija	162	312	2	0,96	0,52	1,12	0,53
Švajcarska	107	245	2	0,64	0,41	0,74	0,41
Švedska	39	269	7	0,23	0,45	0,27	0,45
Turska	57	329	6	0,34	0,55	0,39	0,55
Ukrajina	1900	5021	2,6	11,28	8,5	13,25	8,54
V. Britanija	111	654	6	0,66	1,09	0,77	1,09
Kanada	42	213	5	0,25	0,36	0,29	0,36
SAD	221	635	2,8	1,31	1,07	1,54	1,08
Izrael	589	1369	2,3	3,50	2,32	4,10	2,32
Indija	90	195	2	0,53	0,33	0,62	0,33
Australija	37	87	2,3	0,22	0,14	0,25	0,14
Kazahstan	82	205	2,5	0,49	0,34	0,57	0,34

Tab.3. Struktura turista po nacionalnosti

Kada je u pitanju naplata namjenskih prihoda Turističke organizacije (boravišna taksa, turistička taksa i članski doprinos), u odnosu na prethodnu 2020. godinu, evidentiran je značajan porast prihoda po osnovu boravišne takse, koji je uvećan za 293%. Kod turističke takse, bilježi se porast naplate za 24%, a članski doprinos je smanjen za 56%.

Period	Prihodi od turizma / namjenski prihodi										Index	
	Prihod od boravišne takse		index	Prihod od turističke takse		index	Prihod od članskog doprinosa		index	Ukupni namjenski prihodi		
	2020	2021		2120	2021		2020	2021		2020	2021	
januar	1323,30	552,1	42	201,70	232,80	115	0,00	360	0	1525	1144,90	73
februar	1772,62	3767,30	212	84,80	99,20	117	96,00	416	43	1953,42	4282,50	438
mart	2106,98	5007,50	237	64,00	26,80	40	180,00	480	26	2350,98	5514,30	131
5.april	101,10	1538,90	1522	15,40	184,80	1226	5280,00	200	4	347,50	1923,7	9
maj	688,60	1856,70	269	0,00	181,60	0	0,00	1875	0	688,60	3913,30	13
jun	129,00	5420,40	4201	1978,68	2613,20	132	0,00	1332	0	2107,68	9365,60	13
jul	736,60	10617,7	1442	1739,00	3381,96	194	96,00	300	3	2571,60	14299,66	22
avgust	2799,80	19350,90	691	2575,00	2836,26	110	686,00	1152	16	6060,80	23339,16	30
septembar	5462,90	8460,70	154	1669,70	1386,77	83	9606,00	732	7	16738,60	10579,47	107
oktobar	1762,60	9783,80	555	1016,90	693,20	68	336,00	360	107	3115,50	10837,00	19
novembar												
decembar												
Ukupno:	16.883,50	66.356,00	393	9.345,18	11.636,59	124	16.280	7.207,00	44	37.459,60	85.199,59	227

Tab.4. Ostvareni prihodi 2021. u poređenju sa 2020.godinom

Ciljevi realizacije plana za 2022. godinu

a. Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Cilj ove aktivnosti je razvoj destinacije i upravljanje, kroz identifikovanje određenih projekata, koji imaju glavnu ulogu osnaživanje postojeće ponude sa dodatnim sadržajima. U okviru ove strategije glavni akcenat će se staviti na uvezivanje turizma sa poljoprivredom i stvaranje uslova za razvoj zdravstvenog, ruralnog i avanturističkog turizma, ne samo na Žabljaku, već cjelokupnom durmitorskom regionu. Planirane aktivnosti, kao i opredijeljena sredstva će se uglavnom sprovoditi kroz definisane ciljeve

Operativni ciljevi:

Cilj 1: Diverzifikacija proizvoda kroz razvoj ruralnog turizma

Rezultat: Bolja promocija i dostupnost seoskih domaćinstava

Cilj 2: Uključivanje poljoprivrednih proizvođača u turističku ponudu

Rezultat: Valorizacija poljoprivredne proizvodnje

Cilj 3: Razvoj avanturističkog turizma

Rezultat: Više događaja i povećanje sezonalnosti

Cilj 4: Upotreba google alata za marketing

Rezultat: Bolja dostupnost informacija i kvalitetnija promocija

Cilj 5: Povećanje prihoda kroz uvođenje naplate izletničke takse

Rezultat: investiranje u diverzifikaciju turističkog proizvoda

Planirane aktivnosti:

- Izrada dvojezične mobilne aplikacije za promociju seoskih domaćinstava, kulturno-istorijskih spomenika i prirodnih znamenitosti
- Organizovanje manifestacije "Ukusi Durmitora" sa ciljem promocije domaćih proizvoda
- Suorganizacija više sportskih događaja:
 - Half triatlon "Crown Montenegro"
 - Triatlon "Black like"
 - Downhill u planinskom biciklizmu
 - Ljetnji i zimski Sinjajevinski maraton, u saradnji sa Turističkim organizacijama Mojkovac i Kolašin
 - Međunarodne planinarske trke

- Obuka zaposlenih kroz projekat "Upotreba google alata za on line promociju i marketing"
- Izrada promotivnog spota, za zimsku i ljetnju turističku sezonu
- Reprint promotivnog materijala
 - 1.000 kom. Flajera stećci u Novakovićima i Barama Žugić /crnogorski i engleski/
 - 2.000 kom mape Durmitorski prsten/engleski, njemački, francuski/
- Promocija domaćih poljoprivrednih proizvođača i povezivanja turizma i poljoprivrede u okviru kampanje „Dobro. Bolje. Domaće.“
- Turistička organizacija organizuje konkurs za najbolji umjetnički rad na temu zaštite voda, u okviru međunarodnog projekta Danube day. Konkurs je namijenjen učenicima Osnovnih i Srednjih škola, a cilj mu je da podstakne djecu da umjetničkim izrazom dočaraju prirodne ljepote Durmitora
- Apliciranje za učešće u novim projektima – kontinuirano

***Na osnovu Zakona o boravišnoj taksi, član 8, po 10% od ostvarenog prihoda se izdvaja za :

- 1) Projekte valorizacije kulturne baštine
- 2) Za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke privrede

U cilju realizacije navedenog realizovaće se Projekti:

1. Izrada flajera stećci UNESCO kulturna dobra
2. Mobilna aplikacija za seoska domaćinstva

b. Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Zbog pada turista sa emitivnih tržišta, usled pandemije Covid19, tokom 2022. godine marketing kampanja će biti usmjeren na prioritetna emitivna tržišta: Francuska, Belgija, Njemačka, Rusija, Ukrajina, Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Poljska.

Prilagođavajući se datoj situaciji, oporavak tržišta će se intezivirati putem online kanala i digitalnih marketinških alata. Zbog značajnih finansijskih sredstava, koja Turistička organizacija ne može da obezdiđe, glavne kampanje će se oslanjati na markentiške kampanje organizovane na nacionalnom nivou od strane NTOCG. Zbog ograničenosti kretanja i specifičnih uslova putovanja, posjeta sajmovima će biti smanjena, a promocija će se uglavnom vršiti putem hibridnih sajmovima i webinara.

Cilj1: Podsticaj oporavka turističkog prometa sa prioritetnih emitivnih tržišta

Rezultat: Povećanje broja turista za 2,8% u odnosu na 2021.godinu

Cilj2: Obezbijediti vidljivost Žabljaka kao "zdrave" turističke destinacije, sa ponudom na otvorenom

Rezultat: Veće interesovanje posjetioca za turističku destinaciju koja nudi očuvanu prirodu i slobodu kretanja.

Aktivnosti:

- Online promocija putem društvenih mreža i web platformi
- U zavisnosti od epidemiološke situacije i raspoloživih sredstava i iskazanog interesovanja turističke privrede, naknadno će se definisati učešće na nekom od sajmova
- posете novinara i turoperatora Žabljaku, sa tržišta gdje imamo priliv turista, (Njemačka, Poljska, Ukrajina, Slovenija, Češka, Srbija, Ukrajina)
- Objediniti inicijative lokalne turističke privrede i dalje ih procesuirati lokalnim i nacionalnim institucijama

c. Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

U cilju stvaranja što kvalitetnije osnove za postizanje boljih rezultata i definisanje daljih aktivnosti, potrebno je jačanje saradnje sa turističkom privredom. Ovaj vid saradnje će se ostvarivati različitim modelima:

- Organizovanje sastanaka sa turističkom privredom gdje se definišu planovi priprema za sezonus
- Podsticaj aktivnog učešća na B2B radionicama, koje organizuje NTO u saradnji sa LTO
- Anketiranje turističke privrede, sa predlogom kreiranja zajedničkih inovativnih ideja

INDIKATORI/AKTIVNOSTI

Aktivnost	Indikator
Izrada dvojezične mobilne aplikacije za promociju seoskih domaćinstava, kulturno-istorijskih spomenika i prirodnih znamenitosti	Aplikacija pripremljena, Broj preuzimanja 1.000
Organizovanje manifestacije "Ukusi Durmitora" sa ciljem promocije domaćih proizvoda	Minimum 500 učesnika ukoliko epidemiološki uslovi dozvole održavanje
Suorganizacija više sportskih događaja	Minimum 5 događaja
Obuka zaposlenih kroz projekat "Upotreba google alata za on line promociju i marketing"	1 zaposleni koji će uzeti učešće na obuci
Izrada promotivnog spota, za zimsku i ljetnju turističku sezonu	Urađena 2 spota
Reprint promotivnog materijala	1.500 distribuiranih primjeraka
Promocija domaćih poljoprivrednih proizvođača i povezivanja turizma i poljoprivrede u okviru kampanje „Dobro. Bolje. Domaće.“	15 uključenih poljoprivrednih proizvođača
Turistička organizacija organizuje konkurs za najbolji umjetnički rad na temu zaštite voda, u okviru međunarodnog projekta Danube day	Objavljen Konkurs, dodijeljene 3 nagrade za najbolji rad
Apliciranje za učešće u novim projektima – kontinuirano	Najmanje 1 aplikacija
Online promocija putem društvenih mreža i web platformi	
Organizacija i suorganizacija kulturnih manifestacija: WBA festival, Dani planinskog cvijeća, Green film festivala	Minimum 1300 učesnika ukoliko epidemiološki uslovi dozvole održavanje
U saradnji sa NTO organizovati studijske posjete novinara i turoperatora Žabljaku, sa tržista gdje imamo priliv turista, (Njemačka, Poljska, Ukrajina, Slovenija, Češka, Srbija, Ukrajina)	Minimum 7 studijskih grupa
Objediniti inicijative lokalne turističke privrede i dalje ih procesuirati lokalnim i nacionalnim institucijama	Inicijative objedinjene i dostavljene
Organizovanje sastanaka sa turističkom privredom gdje se definišu planovi priprema za sezonu	Najmanje 4 sastanaka
Podsticaj aktivnog učešća na B2B radionicama, koje organizuje NTO u saradnji sa LTO	3 učesnika na B2B sastancima iz Žabljaka
Anketiranje turističke B2B sa predlogom kreiranja zajedničkih inovativnih ideja	Najmanje 1 anketa realizovana.
Podrška u promociji objekata koji su registrovani	Rast broja registrovanih objekata
Podrška registrovanim seoskim domaćinstvima, kroz uključivanje u događaje promocije gastronomije	Rast broja registrovanih objekata

d. Suzbijanje sive ekonomije

Siva ekonomija je značajno smanjena u poslednjih par godina, ali još uvijek prisutna, posebno u dijelu prijava/odjava boravka, što ima direktni uticaj na smanjenje prihoda od boravišne takse. Turistička organizacija u kontinuitetu sprovodi aktivnosti kontrole prijave/odjave po stanodavcu. Elektronska baza podataka se ažurira svakodnevno i predstavlja kvalitetnu osnovu za procesuiranje kod nadležnih institucija koje se bave suzbijanjem sive ekonomije.

Predviđene dodatne aktivnosti se odnose na stimulativne mjere, kao što su:

- Podrška u promociji objekata koji su registrovani,
- Podrška registrovanim seoskim domaćinstvima, kroz uključivanje u događaje promocije gastronomije.

Problemi/ograničenja LTO Žabljak

LTO Žabljak, kao i ostale turističke organizacije sa sjevera Crne Gore se suočava sa brojnim problemima i ograsničenjima u svom poslovanju.

Evidentni problemi koji se moraju rešavati su:

- neadekvatni uslovi rada,
- naplata boravišne takse, ispod 60%
- potreba upošljavanja lokalnog turističkog inspektora
- prijava/odjava turista preko RB90 nije funkcionalna, stvara opterećenje rada redovnih aktivnosti LTO, ne daje kompletirane podatke o broju turista i stvara dodatne troškove iz budzeta turističke organizacije

Način rešavanja:

- izgradnja novog objekta za potrebe rada turističke organizacije
- Upodobiti saradnju sa lokalnom samoupravom i ukazati na značaj naplate prihoda od boravišne takse i upošljavanja lokalnog turističkog inspektora
- Rad RB90 sistema izradom e-vistiros platforme, koja daje opciju da i stanodavci vrše prijavu/odjavu turista.

U Žabljaku,
Decembar 2021.g.

Direktorica TOO Žabljak
Vanja Krgović Šarović

Turistička organizacija Opštine Žabljak

Broj 01-21/105

Žabljak, 02.02. 2022. god.

Na osnovu člana 28 Zakona o turističkim organizacijama ("Sl.list RCG", br. 11/04 i 46/07 i "Sl.list CG", br. 45/14, 42/17 i 27/19), člana 23 Odluke o osnivanju Turističke organizacije opštine Žabljak ("Sl.list RCG-opštinski propisi", br. 16/05 i "Sl.list CG-opštinski propisi", br. 33/09, 47/18 i 24/20) i člana 32 tačka 48 Statuta opštine Žabljak ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 27/18), Skupština opštine Žabljak, na sjednici održanoj dana 29.12.2021.godine, **d o n i l e l a je**

O D L U K U o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Turističke organizacije opštine Žabljak za 2022.godinu

Član 1

DAJE SE SAGLASNOST na Program rada i Finansijski plan Turističke organizacije opštine Žabljak za 2022.godinu, broj 01-21/105 i 01-21/104 od 14.12.2021.godine, koje je donijela Skupština Turističke organizacije Žabljak.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu CG – opštinski propisi".

Broj: 016/21-01-457
Žabljak, 29.12.2021.godine

SKUPŠTINA OPŠTINE ŽABLJAK

